

REGERINGSKANSLIET

Miljödepartementet

Rättsenheten

Åsa Holmgren

Telefon 08-405 26 43

STOCKHOLMS STAD

Kommunstyrelsen
KF/KS Kansli

Ink. 2004 -10- 2 2

303-4061/2004

Till: R VIII

Anmodan

2004-10-22

M2004/3200/R

Stockholms stad

Juridiska avdelningen

Ragnar Östbergs Plan 1

105 35 Stockholm

Yttrande med anledning av formell underrättelse

Europeiska Gemenskapernas Kommission har den 18 oktober 2004 till regeringen överlämnat en skrivelse med formell underrättelse (KOM:s ref. SG-Greffe (2004) D/204676, ärendenummer 2003/4979). Den formella underrättelsen rör svenska bestämmelser om användningen av kopparmaterial i Stockholmsmiljöprogram, som antagits av kommunfullmäktige i Stockholm.

Stockholms Stad anmodas att yttra sig över bifogad formell underrättelse senast den 5 november 2004.

Vid eventuella frågor kontakta Åsa Holmgren, tel 08-405 26 43.

Med vänligt hälsning

Åsa Holmgren
Rättssakkunnig
Rättsenheten
Miljödepartementet

Postadress
103 33 Stockholm

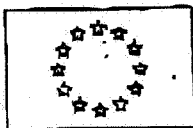
Besöksadress
Drottninggatan 25

Telefonhuvud
08-405 10 00

Telefon
08-24 16 29

E-post: registret@miljovarenhet.miljustry.se

Telefax
154 80 11 11 S

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 13/10/2004

2003/4979
C(2004) 3741

Fru Minister,

1. Jag vill fästa Er uppmärksamhet på ett klagomål som inlämnats till kommissionen beträffande svenska bestämmelser om användningen av kopparmaterial i Stockholms miljöprogram (hädanefter kallat "programmet"), som antagits av kommunfullmäktige i Stockholm (hädanefter kallad "Stockholm").

Som framgår av denna text hindrar dessa bestämmelser den fria rörligheten för kopparbaserade produkter mellan medlemsstaterna, vilket strider mot artikel 28 i EG-fördraget.

Bakgrund

2. Vi har fått information om att den svenska miljöbalken är en ramlagstiftning som ger kommunerna handlingsutrymme. Kommunerna måste följa de principer som fastställs i 2 kap. i lagen, särskilt bestämmelserna i 2 kap. 6 §.
3. Stockholm antog programmet den 17 februari 2003. Klagomålet avser bestämmelserna om kopparmaterial i punkterna 2:5 och 2:6 i programmet (hädanefter kallade "bestämmelserna").

I punkt 2:6 anges följande: "*Koppar på byggnader får bara användas när materialet har kulturhistoriskt värde*". Det följer av kommentarerna till punkt 2:6 att denna bestämmelse syftar på användningen av kopparbaserade tak- och fasadmaterial för att begränsa de årliga emissionerna av koppar.

I punkt 2:5 fastställs följande: "*Koppar ska undvikas i nya tappvattensystem*". Det följer av kommentarerna till punkt 2:5 att begränsningen av sådana kopparbaserade material ska uppnås bland annat i samband med allokeringen av mark för bebyggelse.

Statsrådet Laila Freivalds
Chef för Utrikesdepartementet
Arvfurstens palats
Gustav Adolfs torg 1
SE - 103 23 Stockholm

Commission européenne, B-1049 Bruxelles - Belgien
Europäische Kommission, B-1049 Brüssel - Belgien
Telefon: 00-32-(0)2-299.11.11.

2v

Information från den klagande

4. För att visa hur användningen av kopparmaterial begränsas av bestämmelserna anför den klagande ett ärende där Miljö- och byggnämnden i Stockholm beslutade att en fastighetsägare inte fick använda koppar i samband med ett takbyte, såvida han inte lät utföra en detaljerad undersökning bland annat avseende årliga emissioner från olika tak- och ytmaterial inom tre och en halv vecka efter ansökningsdagen. Det fastställda vitesbeloppet var 10 000 svenska kronor. Fastighetsägaren valde då att inte använda kopparmaterial.
5. Kriterierna för när kommunen kan bevilja undantag från bestämmelserna om användning av kopparmaterial av kulturhistoriska skäl har inte offentliggjorts och grundar sig inte på objektiva och tydliga överväganden.
6. Bestämmelserna har införts utan tillräckliga vetenskapliga belägg avseende de miljörisker som användningen av kopparmaterial medför. Ingen åtskillnad görs mellan emissioner från kopparmaterial i fast form och koppar i form av fria joner, vilket anses vara den miljöfarliga formen.
7. Den klagande hävdar också att bestämmelserna gynnar svenska tillverkare av alternativa byggmaterial, eftersom det inte finns några svenska tillverkare av kopparplåt och endast två svenska tillverkare av kopparrör.

Rättslig analys

8. Enligt artikel 28 i EG-fördraget ska kvantitativa importrestriktioner samt åtgärder med motsvarande verkan vara förbjudna i handeln mellan medlemsstaterna. Åtgärder med verkan som motsvarar kvantitativa restriktioner är alla bestämmelser som införs av medlemsstaterna och som faktiskt eller potentiellt kan hindra handeln inom gemenskapen, direkt eller indirekt (se mål 8/74, Dassonville).
9. Åtgärder som vidtas av en lokalförvaltning som Stockholms kommun omfattas av artikel 28 i EG-fördraget (målen C-1/90, Aragonesa och C-277/91, Ligur Carni).
10. Bestämmelserna får negativa konsekvenser för saluföringen och användningen av kopparmaterial t.ex. i takplåt, fasadmateriäl, avloppsrör och vattenledningar i Stockholms kommun, eftersom kommunala utskott och företag måste beakta programmet i sin verksamhet och eftersom programmet även beaktas vid allokering av mark för bebyggelse. Det följer av kommentarerna till bestämmelserna att kommunala utskott förväntas begränsa användningen av kopparmaterial genom att påverka byggfirmer och plåtarbetare.
11. Mot denna bakgrund förefaller bestämmelserna strida mot artikel 28 i EG-fördraget, eftersom de kan innebära en begränsning av saluföringen i Stockholmområdet av produkter som lagligt tillverkas och/eller saluförs i andra medlemsstater. Bestämmelserna måste därför motiveras i enlighet med artikel 30 i EG-fördraget eller ett av de mål för den offentliga politiken som godtas av EG-domstolen enligt dess rättspraxis.

22.10.04 16:30 FRÅN:

T-708 P.04/04 F-362

12. Av den förklarande texten till programmet framgår att bestämmelsen om kopparmaterial har införts eftersom man fruktar att koppar i form av fria joner kan förorena miljön, särskilt vattenmiljön.
13. Miljöskydd är ett mål som godtas av EG-domstolen, men en nationell bestämmelse måste vara nödvändig för och proportionerlig i förhållande till målet. De särskilda riskerna med den produkt som ska begränsas måste kartläggas och dokumenteras i varje enskilt fall. Det är dessutom den medlemsstat som åberopar ett mål för den offentliga politiken (t.ex. miljöskydd) för att motivera en åtgärd som begränsar handeln inom gemenskapen som ska tillhandahålla vetenskapliga och tekniska belägg för de berörda produkternas skadlighet för att visa att de begränsande bestämmelserna är nödvändiga och proportionerliga (se mål C-192/01, kommissionen mot Danmark). I det aktuella fallet innebär det att man måste kartlägga de särskilda riskerna med kopparmaterial och bevisa att det finns ett samband mellan användningen av dessa material och de konstaterade riskerna och därefter presentera den vetenskapliga grunden för dessa rön.
14. För tydlighetens skull bör det framhållas att kommissionens farhågor inte gäller bestämmelsen i den svenska miljöbalken som sådan, utan enbart de bestämmelser som föreskrivits av Stockholms kommun i programmet.
15. Europeiska gemenskapernas kommission anser följaktligen att Sverige har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 28 i EG-fördraget.

Enligt artikel 226 i EG-fördraget uppmanar kommissionen Er regering att inkomma med sina synpunkter på det som anförs ovan inom två månader räknat från mottagandet av denna skrivelse.

Kommissionen förbehåller sig rätten att, efter att ha tagit del av synpunkterna eller om synpunkterna inte kommit in inom utsatt tid, vid behov avge ett motiverat yttrande enligt samma artikel.

Högaktningsfullt,

På kommissionens vägnar

Frits BOLKESTEIN

Ledamot av kommissionen

